

References

1. Honcharenko S. U. Teoretychni osnovy dydaktychnoi intehratsii / S. U. Honcharenko, I. M. Kozlovska // Pedagogika i psykhologhiia. – 1997. – №2. – S. 9–18.
2. Kraevskiy V. V. Metodolohiya pedahohyky: novyi etap: ucheb. posob. dlia vuzov / V. V. Kraevskiy, E. V. Berezhnova. – Moskva : Akademyia, 2006. – 393 s.
3. Naukovi osnovy metodyky literatury : posib. dlia stud. vuziv / N. Y. Voloshyna, O. M. Bandura, O. A. Halonka. – Kyiv : Lenvit, 2002. – 344 s.
4. Nezhyva L. L. Teoretychni i metodychni zasady vyvchennia literaturnykh napriamiv ukrainskoho pysmenstva u starshykh klasakh zahalnoosvitnoi shkoly : dys. ... d-ra ped.nauk : 13.00.02 / Nats. ped. universytet imeni M. P. Drahomanova. – K., 2017. – 535 s.
5. Padalka H. M. Pedagogika mystetstva (teoriia i metodyka vykladannia mystetskykh dystsyplin) : monohrafiia. – K. : Osvita Ukrainy, 2008. – 274 s.
6. Vsemyrnaia deklaratsiia o vysshem obrazovanii dlia KhKhI veka : podkhody u praktycheskye mery : Vsemyrnaia konferentsiia YuNESKO // Alma mater. – 1993. – №3. – S. 29–36.
7. Entsiklopediia professyonalnogo obrazovaniia : v 3 t. / S. Ya. Batyshev. – M. : Prof. obrazovanye, 1999. – T. 2. – 440 s.
8. Dzhumyrko V. M. Mizhdystsyplinarna intehratsiia v navchanni // Osvita. Tekhnikumy, koledzhi. – 2011. – № 2 (29). – S. 19–21.
9. Manko N.P. Kohnytyvnaia vyzualyzatsiia pedahohycheskykh ob'iektov v sovremennykh tekhnolohiyakh obuchenia. [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu : http://sosh3.oprb.ru/data/partner/6/message/OK8N3U2t_2473.pdf.
10. Kutsevol O.M. Teoretyko-metodychni osnovy rozvytku kreatyvnosti maibutnykh uchyteliv literatury : monohrafiia. – Vinnytsia : Hlobus-Pres, 2006. – 348 s.

Отримано редакцією 15.05.2018 р.

УДК 37.032.011

DOI 10.31376/2410-0897-2018-2-37-70-75

Альона Юрїївна Попова,
м. Кривий Рїг,
e-mail:80973054714@ukr.net

Тамара Григорїївна Василюк,
кандидат педагогічних наук, викладач кафедри
соціальної педагогіки Криворїзького
державного педагогічного університету,
e-mail: socpedagog@kdfpu.edu.ua

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

У статті обґрунтовано і експериментально підтверджено важливість використання інноваційних технологій під час навчання майбутніх учителів. Описано ставлення майбутніх учителів до інноваційних технологій загалом та їхня теоретична обізнаність. Студенти вважають, що педагог повинен бути всебічно розвинений і спонукати дітей власним прикладом займатися спортом і вести здоровий спосіб життя. Визначено, що основним завданням вищої школи є систематичне та ґрунтовне впровадження інноваційних технологій у процес навчання студентів, що, у свою чергу, допоможе кожному студенту переконатися в тому, що використання новітніх технологій є необхідною і обов'язковою складовою навчання молодого покоління.

Ключові слова: інноваційні технології, інновація, вищі навчальні заклади, фізичне виховання, методи навчання.

Постановка проблеми. Сучасна система освіти вимагає від науковців ґрунтовної роботи з покращення якості викладання дисципліни «Фізичне виховання» у вищих навчальних закладах. Необхідною умовою її поліпшення та конкурентоспроможності серед інших європейських країн є використання інноваційних технологій у процесі навчання молоді. Освіта і наука сьогодні є пріоритетними векторами розвитку соціально-економічного, духовного та політичного життя будь-якої

країни. Визначальним чинником багатства країни є знання. У зв'язку з цим особливої уваги набуває проблема впровадження у навчальний процес інноваційних технологій. Саме інновації дозволяють готувати висококваліфікованих фахівців, які надалі зможуть виховувати у дітей не тільки любов до фізичного виховання як такого, а й сформувати стійкий інтерес до здорового способу життя, до популяризації спорту серед однолітків та бажання самостійно і регулярно займатися спортом.

Мета статті полягає у визначенні ефективності й актуальності інноваційних технологій у процесі викладання дисципліни фізичного виховання у вищих навчальних закладах, з'ясування рівня обізнаності студентів щодо сучасних інноваційних технологій та методики їх використання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У загальноновизнаному розумінні поняття «інновація» (від пізньолатинського *innovatio* – оновлення, новизна, зміна) прийнято тлумачити як «нововведення» [1, с. 6], у широкому розумінні — це синонім успішного розвитку певної сфери діяльності на базі різноманітних нововведень.

Основи педагогічних інноваційних технологій розроблені в працях Н. Басової, К. Баханова, Ю. Васькова, Л. Волчегурського, Т. Назарової, П. Підкасистого, Б. Скіннера та ін. Питання розроблення інноваційних технологій виховання і навчання розглядаються в дисертаціях Л. Кайдалової, С. Карпенчук, О. Норкіної, О. Попович, Н. Фоломєєвої, Л. Штефман та ін. Різні форми впровадження новітніх розробок з фізичного виховання молоді із застосуванням народних традицій розкриті в працях В. Гузиніна, В. Кузя, В. Пілата, Ю. Руденка, З. Сергійчук, С. Стефанюк та інших [5].

Вивчення праць В. Бальсевича, Н. Басової, Ю. Васькова, Г. Кайдалової, О. Кіяшко, Л. Лубишевої, Г. Попова, В. Столярова та ін. дозволило уточнити сутність поняття «інноваційні технології фізичного виховання». Отже, будь-які технології є інноваційними за умов: 1) коли елементи, які їх складають, тільки починають науково осмислюватися і не отримали достатнього поширення в сучасній практиці; 2) коли загальноновживані засоби фізичного виховання застосовуються з інших позицій і в трансформованому контексті; 3) коли створюється нова концепція навчально-виховного процесу з фізичного виховання, яка ґрунтується на попередніх дослідженнях; 4) коли переглядаються принципи соціального життя особистості, визначаються напрями її розвитку й індивідуально добираються відповідні засоби фізичного виховання.

У дослідженнях Г. Іванова, О. Дрозда, В. Столярова та ін. вказується, що усвідомлення керівниками вищих педагогічних навчальних закладів важливості фізичного виховання як обов'язкової дисципліни, здатної гармонізувати навчальний процес, створити передумови для фізичного вдосконалення студентів є першопричиною виникнення підвищеного інтересу до інноваційних технологій фізичного виховання [6]. Завдання викладачів ВНЗ – підготувати висококваліфікованих фахівців з відповідним рівнем фізичної підготовки, які мають власну стійку мотивацію до занять фізичною культурою.

Вивчення наукових досліджень О. Губаревої, Л. Лубишевої, Г. Попова, В. Селуянова з проблеми інноваційних технологій фізичного виховання студентів засвідчує, що вони розробляються таким чином, щоб бути оптимально розвивальними й щоб при їх застосуванні створювалися сприятливі передумови для перебігу виховного процесу. Це пов'язано з тим, що для студентів головною метою фізичного виховання є подальше покращення рівня фізичної культури, поглиблення знань про фізичну підготовленість, формування позитивного ставлення до систематичних занять фізичними вправами як зі спортивною, так і з оздоровчою спрямованістю. Теоретичні ж засади здоров'язбережувальних технологій, підвищення фізичної підготовленості та рухової активності молоді мають пріоритетне значення у створенні інноваційних технологій фізичного виховання студентів.

У дослідженнях В. Пілата, Є. Приступи та інших авторів визначено, що в основу створення інноваційних технологій фізичного виховання має бути покладена національна ідея стосовно формування морально-досконалої особистості [3].

Виклад основного матеріалу. Нинішня система фізичного виховання студентів у вищій школі не забезпечує належною мірою: системи знань відносно формування функціональних систем; розуміння цінності фізичної культури в забезпеченні збереження здоров'я; формування знань у галузі методик і застосування сучасних оздоровчих систем і практик; об'єктивної оцінки залежності здоров'я від занять фізичною культурою; позитивного ставлення до фізичної культури; фізичної підготовленості, фізичного розвитку та професійного здоров'я.

За власними спостереженнями в умовах вищого навчального закладу на заняттях з фізичного виховання все частіше говорять про обов'язковість використання інноваційних технологій у школі, забуваючи про самих студентів. Важливою умовою впровадження ними таких технологій у своїй педагогічній діяльності є безперервне та систематичне споглядання цих самих технологій у процесі навчання у ВНЗ.

Складнішою та трудомісткою є організація навчально-виховного процесу із використанням інноваційних технологій.

У сучасній системі вищої освіти вже існує певна система викладання фізичної культури, яка теоретично є ефективною. Анкетування викладачів ВНЗ України, було проведене М. Данилевич, к. н. з фіз. вих. та спорту, доц. у 2016 році, показало, що у своїй більшості викладачі послуговуються традиційними, застарілими на сьогоднішній день методиками викладання [4]. Застосування нових технологій вимагає ретельної підготовки та займає багато часу. Тому не всі викладачі готові цим займатися, чим знижують цікавість студентів до фізичної культури, здорового способу життя і, як наслідок, прагнення бути усебічно розвиненою особистістю. Студенти не задовольняють свою потребу в нових, яскравих знаннях, а тому не можуть бути конкурентоспроможними і якісно навчати дітей у школах.

Сучасна система роботи викладачів фізичного виховання у вищих навчальних закладах характеризується інтенсифікацією процесу навчання, збільшенням обсягів отримуваної інформації, насиченістю навчальних занять, високими вимогами до якості знань. Особливої уваги набула проблема докорінних змін у системі фізичного виховання, зокрема використання широкого спектру інновацій у процесі фізичного виховання. Інноваційна діяльність – основа вдосконалення навчального процесу, суть якої полягає в упровадженні сучасних засобів і методів у традиційну систему освіти.

Пошук нових шляхів удосконалення процесу із фізичного виховання у вищих навчальних закладах вимагає від фахівців перегляду наявних методик та програм, абсолютної перебудови особистого підходу до проведення занять, переорієнтації на студента. Викладачі також мають бути зацікавлені у нових методах та засобах навчання, а для цього необхідно є робота з викладацьким складом: різноманітні тренінги, консиліуми, семінари, де б вони мали змогу ділитися власним досвідом, навчати один одного, радити, розповідати про успіхи та проблемами. Така робота дає змогу викладачу зрозуміти, що на цьому інноваційному шляху він не один, що є до кого звернутися за порадою і допомогою. Взаємодія між викладачами допоможе зробити викладання фізичної культури більш інноваційним і різноманітним, що, у свою чергу, посилить інтерес студентства до занять фізичною культурою і до використання новітніх технологій у власній педагогічній діяльності. Від ентузіазму та натхнення кожного викладача залежить бажання студента виховувати здорове покоління.

Викладач сучасного вищого навчального закладу повинен за будь-яких умов намагатися виконати свій обов'язок та професійну місію: розвиватися самому, тим самим забезпечуючи можливості для розвитку кожного студента.

Удосконалення вищої школи характеризується наданням студентам більшої самостійності та можливості прояву творчості у власній педагогічній діяльності, що призводить до гуманізації освіти. Особливо важливого значення набуває оволодіння системою теоретичних і практичних знань, умінь і навичок у галузі фізичної культури для самостійного використання. Фізкультурна компетентність студентів повинна формуватися в процесі практичних і теоретичних занять. Робота зі студентами повинна бути систематичною і ґрунтовною, має базуватися на основних принципах вищої освіти.

Необхідно також зазначити недосконалість сучасних програм, у яких пріоритетом є нормативний підхід, коли навчальний процес спрямований не на особистість, а на контрольні тестові нормативи, що не сприяє залученню учнівської та студентської молоді до активних занять фізичними вправами та спортом.

Інноваційні технології в організації навчальної та виховної роботи студентів сприяють не тільки підвищенню ефективності навчального процесу, а й посилюють мотивацію до занять з фізичного виховання, бажання вести здоровий спосіб життя, фізично розвиватись та вдосконалюватись.

На підставі викладеного матеріалу, пов'язаного з проблемою використання у процесі фізичного виховання студентів інноваційних технологій, було проведене анкетування студентів 5 курсів педагогічного університету. Головними запитаннями анкети були:

1. Що таке інноваційні технології?

2. Чи вважаєте Ви, що інноваційні технології необхідні у фізичному вихованні студентів? Відповідь обґрунтуйте.

3. Які новітні технології Ви використовували під час виробничої педагогічної практики?

Результати дослідження. На основі аналізу відповідей можна стверджувати, що студенти розуміють сутність поняття «інноваційні технології» та розуміють мету та завдання їх використання у навчальному процесі. Студенти вважають, що такі технології необхідно використовувати у процесі навчання та виховання систематично на всіх факультетах університету. Також вони стверджують, що педагог повинен бути всебічно розвинений і спонукати дітей власним прикладом займатися спортом і вести здоровий спосіб життя. Саме за допомогою такого підходу можна досягти мети вищої освіти: всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства, розвиток її талантів,

розумових і фізичних здібностей, виховання високих моральних якостей, формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу народу, підвищення освітнього рівня народу, забезпечення народного господарства кваліфікованими фахівцями.

Було проаналізовано і взято до уваги відповіді 90 респондентів. Обробка даних показала, що 78 студентів використовували у період педагогічної практики інноваційні технології навчання на уроках з фізичного виховання. У процентному співвідношенні це 86,6 %. Найчастіше траплялися такі:

- уроки-квести;
- уроки-подорожі;
- інтерактивні технології;
- використання мультимедійних технологій;
- рейтингове оцінювання;
- самостійні заняття фізичними вправами та демонстрація їх однокласникам.

Також були студенти, які не використовували інноваційних технологій під час проведення уроків у період педагогічної практики. Таких студентів було 12, що у процентному співвідношенні становить 13,3 %. За їх словами, причиною такого підходу була маленька матеріальна база школи, брак часу. Вони вважають, що традиційний урок – більш ефективний і перевірений спосіб досягнення мети і завдань фізичного виховання.

Висновки. Фізичне виховання у вищих навчальних закладах є невід'ємною частиною освітнього процесу. Від якості організації і проведення занять зі студентами залежать рівень їхньої фізичної підготовленості і здоров'я, а також ставлення до фізичної культури після закінчення вищих навчальних закладів. Від того, якими методами та засобами будуть навчати студентів залежить і виховання нового покоління. Тому що саме цими засобами і методами студенти будуть користуватися у власній педагогічній практиці.

Щоб фізичне виховання стало дієвим методом зміцнення здоров'я й підвищення рівня фізичної підготовленості студентів, основними принципами повинні стати його систематичність, регулярність, мотиваційний фон та гнучка варіативність, що відображає специфіку навчальної роботи студентів. Інновації у фізичному вихованні дають змогу студентам не тільки фізично розвиватися, а й формують світогляд, здатність скеровувати власну освітню траєкторію та програму життєдіяльності в цілому, формують стійку життєву позицію щодо здорового способу життя, мотивують розвиватися і набувати більше знань для подальшої педагогічної діяльності.

Упровадження інноваційних технологій у процес фізичного виховання у вищих навчальних закладах повинно обов'язково передбачати створення науково обґрунтованої системи та науково-методичного забезпечення. Не варто залишати без уваги і підготовку викладачів, від яких залежить результат упровадження цих технологій та їх доцільність.

На основі анкетування можна зробити висновок, що студенти-випускники обізнані з питання інноваційних технологій у фізичному вихованні та готові використовувати набуті знання у власній педагогічній діяльності. Але залишаються студенти, які вважають, що реформування системи викладання фізичної культури не потребує змін, про що свідчать їхні відповіді в анкетах. Тому завданням вищої школи є систематичне та ґрунтовне впровадження інноваційних технологій у процес навчання студентів, що, в свою чергу, допоможе кожному студенту переконатися в тому, що використання новітніх технологій є необхідною і обов'язковою складовою навчання молодого покоління.

Перспективи подальших розвідок. Подальше анкетування студентів дасть змогу визначати доцільність та дієвість методів та засобів їх навчання та допоможе модернізувати систему освіти, яка б повною мірою відповідала сучасним вимогам. Моніторинг відповідей дасть змогу визначити, які саме технології є найбільш актуальними та результативними для навчання молоді.

Список використаних джерел та літератури

1. Викторова Л. Г. Инновационные процессы в образовании / Л. Г. Викторова // Инновации в образовании. – 2002. – № 2. – С. 6.
2. Горбунов С. А. Реализация инновационных подходов в системе физического воспитания / С. А. Горбунов, С. С. Горбунов // Теория и практика физической культуры. – 2010. – № 5. – С. 33–35.
3. Гружевський В. О. Доцільність використання інноваційних технологій у формуванні особистісно-орієнтованої мотивації студентів до фізичного виховання / В. О. Гружевський // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту, 2014. – № 3. – С. 19–24.
4. Данилевич М. В. Про використання інноваційних форм та методів навчання у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців для сфери фізичної рекреації / М. В. Данилевич // Інноваційні

технології в системі підвищення кваліфікації фахівців фізичного виховання і спорту : тези доповідей III Міжнар. наук.-метод. конф. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – 291 с.

5. Петренко Н. В Інновації у фізичному виховання студентської молоді / Н. В. Петренко // Інноваційні технології в системі підвищення кваліфікації фахівців фізичного виховання і спорту : тези доповідей III Міжнар. наук.-метод. конф. – Суми : Сумський державний університет, 2016. – С. 22–25.

6. Самоха Р. А. Інноваційні технології фізичного виховання студентів педагогічних університетів із застосуванням народних традицій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання» / Роман Анатолійович Самоха ; Академія педагогічних наук України Інститут проблем виховання, Київ, 2007. – 19 с.

7. Самоха Р. А. Проблеми створення сучасних технологій фізичного виховання у вищій школі / Р. А. Самоха // Вісник Черкаського університету. Серія педагогічні науки : зб. наук. праць. – Черкаси : Вид-во ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2006. – Вип. 81. – С. 120–124.

Алена Юрьевна Попова,
г. Кривой Рог,
e-mail:80973054714@ukr.net

Тамара Григорьевна Василюк,
кандидат педагогических наук, преподаватель
кафедры социальной педагогики
Криворожского государственного
педагогического университета,
e-mail: socpedagog@kdpu.edu.ua

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ ФИЗИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ В ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ

В статье обоснована и экспериментально подтверждена важность использования инновационных технологий при обучении будущих учителей. Описаны отношение будущих учителей к инновационным технологиям в целом и их теоретическая осведомленность. Студенты считают, что педагог должен быть всесторонне развит и побуждать детей собственным примером заниматься спортом и вести здоровый образ жизни. Определено, что основной задачей высшей школы является систематическое и основательное внедрение инновационных технологий в процесс обучения студентов, которые помогут каждому студенту убедиться в том, что их использование в личной педагогической деятельности является необходимым условием обучения подрастающего поколения.

Ключевые слова: инновационные технологии, инновация, высшие учебные заведения, физическое воспитание, методы обучения.

Alyona Popova,
Kryvy Rih,
e-mail:80973054714@ukr.net

Tamara Vasylyuk,
Candidate of Pedagogical Sciences
Kryvy Rih State Pedagogical University,
e-mail: socpedagog@kdpu.edu.ua

USE OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES OF PHYSICAL EDUCATION IN THE PEDAGOGICAL ACTIVITY OF FUTURE TEACHERS

***Introduction.** The modern system of education requires scholars to work diligently to improve the quality of the discipline «Physical education» in higher education institutions. The prerequisite for its improvement and its level of competitiveness among other European countries is the use of innovative technologies in the process of youth education. In this connection, the problem of introducing innovative technologies into the educational process is especially important. These are innovations that allow the training of highly skilled professionals who can continue to raise children not only as a love for physical culture as such but also have a stable interest in healthy lifestyles, to popularize sports among their peers and to desire to engage in sports on their own and on a regular basis.*

Purpose. The purpose of the article is to determine the efficiency and relevance of innovative technologies in the process of training the discipline of physical education in higher education institutions as well as determination of students' knowledge in modern innovative technologies and methods of their use.

Methods. Analysis of scientific literature allowed to clarify the essence of the concept of «innovative technologies of physical education» and to determine their significance in the educational process of higher educational institutions. The questionnaire describes the attitude of future teachers towards innovative technologies in general and their theoretical knowledge. Students believe that a teacher needs to be thoroughly developed and encourage children to play sports and lead a healthy lifestyle with their own example.

Results. The questionnaire of students showed that they are familiar with the issue of innovative technologies in physical education and are ready to use acquired knowledge in their own pedagogical activities. But there are students who believe that the reform of the system of teaching physical culture does not require changes, as evidenced by their answers in questionnaires.

Originality. It has been determined that the main task of the higher school is the systematic and thorough implementation of innovative technologies in the process of student learning, which in turn will help each student ensure that the use of advanced technologies is a necessary and compulsory component of the teaching of the younger generation.

The students' opinion about the expediency of using innovative methods during teaching physical culture in higher educational programs and during their own pedagogical activity is discussed.

Conclusion. It was established that the introduction of innovative technologies in the process of physical education in higher education institutions should necessarily include the creation of scientifically substantiated system and scientific and methodological support. It should not be left out of the attention and training of teachers, which depends on the outcome of introducing these technologies and their expediency.

Based on the questionnaire, it can be concluded that graduate students are familiar with the issue of innovative technologies in physical education and are ready to use the acquired knowledge in their own pedagogical activities. But there are students who believe that the reform of the system of teaching physical culture does not require changes, as evidenced by their answers in questionnaires. Therefore, the task of the high school is the systematic and thorough implementation of innovative technologies in the process of teaching students, which in turn will help each student to ensure that advanced technology use is a necessary and obligatory component of teaching the younger generation.

Key words: innovative technologies, innovations, higher educational establishments, physical education, methods of teaching.

References

1. Vy'ktorova L. G. Y'nnovacy'onnye processy v obrazovany'y' / L. G. Vy'ktorova // Y'nnovacy'y' v obrazovany'y'. – 2002. – № 2. – S. 6.
2. Gorbunov S. A. Realy'zacy'ya y'nnovacy'onnykh podkhodov v sy'steme fy'zy'cheskogo vosp'y'tani'ya / S. A. Gorbunov, S. S. Gorbunov // Teory'ya y' prakty'ka fy'zy'cheskoj kul'tury. – 2010. – № 5. – S. 33–35.
3. Gruzhevs'ky'j V. O. Docil'nist' vy'kory'stannya innovacijny'x texnologij u formuvanni osoby'stisoriyentovanoi motyvacy'i studentiv do fizy'chnogo vy'xovannya / V. O. Gruzhevs'ky'j // Pedagogika, psy'xologiya ta medy'ko-biologichni problemy' fizy'chnogo vy'xovannya i sportu, 2014. – № 3. – S. 19–24.
4. Dany'levy'ch M. V. Pro vy'kory'stannya innovacijny'x form ta metodiv navchannya u procesi profesijnoyi pidgotovky' majbutnix faxivciv dlya sfery' fizy'chnoyi rekreacy'i / M. V. Dany'levy'ch // Innovacijni texnologiyi v sy'stemi pidvy'shchennya kvalifikacy'i faxivciv fizy'chnogo vy'xovannya i sportu : tezy' dopovidej III Mizhnar. nauk.-metod. konf. – Sumy' : Sums'ky'j derzhavny'j universy'tet, 2016. – 291 s.
5. Petrenko N. V. Innovacy'i u fizy'chnomu vy'xovannya student's'koyi molodi / N. V. Petrenko // Innovacijni texnologiyi v sy'stemi pidvy'shchennya kvalifikacy'i faxivciv fizy'chnogo vy'xovannya i sportu : tezy' dopovidej III Mizhnar. nauk.-metod. konf. – Sumy' : Sums'ky'j derzhavny'j universy'tet, 2016. – S. 22–25.
6. Samoxa R. A. Innovacijni texnologiyi fizy'chnogo vy'xovannya studentiv pedagogichny'x universy'tetiv iz zastosuvannam narodny'x trady'cij : avtoref. dy's. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk : specz. 13.00.07 «Teoriya i metody'ka vy'xovannya» / Roman Anatolijovy'ch Samoxa ; Akademiya pedagogichny'x nauk Ukrayiny' Insty'tut problem vy'xovannya, Ky'yiv, 2007. – 19 s.
7. Samoxa R. A. Problemy' stvorenniya suchasny'x texnologij fizy'chnogo vy'xovannya u vy'shshij shkoli / R. A. Samoxa // Visny'k Cherkas'kogo universy'tetu. Seriya pedagogichni nauky' : zb. nauk. prac'. – Cherkasy' : Vy'd-vo ChNU imeni Bogdana Xmel'ny'cz'kogo, 2006. – Vy'p. 81. – S. 120–124.

Отримано редакцією 30.04.2018 р.